

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 16, 2013

Nummer 16, 2013

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:11](#) 02-07-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:7](#) 02-07-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:54](#) 02-07-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:95](#) 02-07-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:94](#) 02-07-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:12](#) 25-06-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:15](#) 25-06-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:4](#) 25-06-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:8](#) 25-06-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:9](#) 25-06-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:3](#) 25-06-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:14](#) 25-06-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:70](#) 25-06-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:71](#) 25-06-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:75](#) 25-06-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:69](#) 25-06-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:72](#) 25-06-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:BZ8645](#) 26-04-2013

Uitspraken zonder ECLI

- onbekend -

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

- onbekend -

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

Annotatie

De beoordeling van hetzelfde feit beoordeeld

mr. J.H.J. Verbaan

RECHTSPRAAK

Het voorgestelde middel in onderhavige slaagt, nu de oplegging van de ontnemingsmaatregel niet naar de eis der wet met voldoende redenen is omkleed. De berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel is ontoereikend gemotiveerd, voor zover die berekening berust op het uitgangspunt dat de betrokkene in een bepaalde periode actief is geweest in de handel in softdrugs.

De Hoge Raad overweegt het volgende:

Het middel klaagt dat de oplegging van de ontnemingsmaatregel onvoldoende met redenen is omkleed, doordat het Hof aan de vaststelling en de berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel feiten en omstandigheden ten grondslag heeft gelegd die niet kunnen volgen uit de door het Hof gebezigde bewijsmiddelen, terwijl het Hof evenmin met voldoende mate van nauwkeurigheid de bewijsmiddelen heeft aangegeven waaraan het die feiten en omstandigheden heeft ontleend. Het middel klaagt onder meer dat de berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel ontoereikend is gemotiveerd, voor zover die berekening berust op het uitgangspunt dat de betrokkene van 16 september 2002 tot en met 31 mei 2004 actief is geweest in de handel in softdrugs. Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de Advocaat-Generaal onder 9 en 10 is het middel in zoverre terecht voorgesteld.

Hetgeen hiervoor is overwogen, brengt mee dat de bestreden uitspraak niet in stand kan blijven en als volgt moet worden beslist.

De uitspraak van de Hoge Raad luidt:

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

De conclusie van de A-G is:

Allereerst kan met de steller van het middel worden opgemerkt dat het Hof voor wat betreft de

bedoelde periodes slechts verwijst naar het 'gewezen arrest' zonder daarbij aan te geven op welk arrest precies wordt gedoeld. Het lijkt mij dat daarvan in de onderhavige zaak geen punt hoeft te worden gemaakt, nu het Hof daaraan voorafgaand heeft verwezen naar zijn strafarresten van 27 oktober 2005, 19 november 2007 en 8 maart 2011, met vermelding van de parketnummers. Daarmee staat evenwel nog niet vast op welk van deze arresten het Hof het oog heeft. Het procesdossier in de onderhavige ontnemingszaak, zoals dit bij de Hoge Raad is binnengekomen, bevatte geen van de drie door het Hof aangehaalde strafarresten. Deze strafarresten heb ik daarom aan het ontnemingsdossier toegevoegd. De inhoud van de drie genoemde strafarresten maakt het volgende duidelijk. Bij strafarrest van 19 november 2007 (parketnummer 21-003194-06)² is de betrokkene wegens onder meer medeplegen van in de uitoefening van een beroep of een bedrijf opzettelijk handelen in strijd met een in artikel 3, onder B, van de Opiumwet gegeven verbod, meermalen gepleegd in de periode van 1 november 2004 tot en met 19 januari 2005 (feit 1) veroordeeld tot een gevangenisstraf van twaalf maanden, waarvan vier maanden voorwaardelijk. Gelet daarop meen ik dat in zoverre de grondslag aan het middel komt te ontvallen, althans dat de betrokkene op dit onderdeel van de klacht geen belang bij cassatie heeft. Dat is echter anders voor zover het middel zich keert tegen de overweging van het Hof dat blijkens het jegens de betrokkene 'gewezen arrest' hij in de periode van 16 september 2002 tot en met 31 mei 2004 actief is geweest in de handel in softdrugs. De strafarresten van het Hof van onderscheidenlijk 27 oktober 2005 (parketnummer 21-000023-05), 19 november 2007 (parketnummer 21-003194-06) en (na terugwijzing door de Hoge Raad) 8 maart 2011 (parketnummer 21-000689-10) vermelden geen van drieën een veroordeling (mede) op grond van een Opiumwetdelict in de periode van (onder meer) 16 september 2002 tot en met 31 mei 2004. Dat betekent dat het middel in zoverre slaagt, nu de oplegging van de ontnemingsmaatregel (in dat opzicht) niet naar de eis der wet met voldoende redenen is omkleed.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-07-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:95

Zaaknummer:

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Falende klacht met betrekking tot 's Hofs oordeel dat opzet van verdachte op het voorbereiden van moord en/of doodslag niet bewezen kan worden. De beslissing van het Hof inzake de selectie en waardering van bewijsmateriaal, die - behoudens bijzondere gevallen - geen motivering behoeft, kan in cassatie niet met vrucht worden bestreden.

Het voorgestelde middel klaagt over de door het Hof gegeven vrijspraak van het in zaak C onder 1 tenlastegelegde.

De Hoge Raad overweegt het volgende: Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. In cassatie kan niet worden onderzocht of de feitenrechter die de verdachte op grond van zijn feitelijke waardering van het bewijsmateriaal heeft vrijgesproken, terecht tot dat oordeel is gekomen.

Ingeval de rechter die over de feiten oordeelt het tenlastegelegde bewezen acht, is het aan die rechter voorbehouden om, binnen de door de wet getrokken grenzen, van het beschikbare materiaal datgene tot bewijs te bezigen wat deze uit een oogpunt van betrouwbaarheid daartoe dienstig voorkomt en terzijde te stellen wat hij voor het bewijs van geen waarde acht. Deze beslissing inzake die selectie en waardering, die - behoudens bijzondere gevallen - geen motivering behoeft, kan in cassatie niet met vrucht worden bestreden. Hetzelfde heeft te gelden in het tegenovergestelde geval dat de rechter op grond van de aan hem voorbehouden selectie en waardering van het bewijsmateriaal tot de slotsom komt dat vrijspraak moet volgen. Hieruit volgt dat het oordeel betreffende het al dan niet bewezen zijn van het tenlastegelegde, met de daartoe gegeven motivering, niet onbegrijpelijk genoemd zal kunnen worden op de grond dat het beschikbare bewijsmateriaal - al dan niet in verband met een andere uitleg van gegevens van feitelijke aard - een andere (bewijs)beslissing toelaat (vgl. HR 4 mei 2004, LJN AO5061, NJ 2004/480). Het Hof heeft geoordeeld dat het opzet van de verdachte op - kort gezegd - het voorbereiden van moord en/of doodslag niet bewezen kon worden. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk, zodat het middel faalt.

De uitspraak van de Hoge Raad luidt:

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-07-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:54

Zaaknummer: 11/01663

Wetsartikelen: 300 Sr

RECHTSPRAAK

De opvatting dat het oogmerk om door middel van (bedreiging met) geweld de diefstal voor te bereiden of te vergemakkelijken of het bezit van het gestolene te verzekeren ontbreekt, indien degene van wie het aan een ander toebehorende goed met geweld of bedreiging met geweld werd afgenomen de diefstal mede heeft beraamd en bij de uitvoering daarvan een rol heeft gespeeld, kan niet als juist worden aanvaard. Het hier bedoelde oogmerk is aanwezig indien het handelen van verdachte, naar hij moet hebben beseft, als noodzakelijk en dus door hem gewild gevolg met zich bracht dat de diefstal werd voorbereid of vergemakkelijkt of dat het bezit van het gestolene werd verzekerd.

Het voorgestelde middel klaagt over het bewezenverklarde oogmerk om de diefstal gemakkelijk te maken en om bij betrapping op heterdaad aan zichzelf de vlucht mogelijk te maken en het bezit van het gestolene te verzekeren.

Voor zover het middel de klacht bevat dat uit de inhoud van de door het Hof gebezigde bewijsmiddelen niet kan volgen dat de verdachte het oogmerk had om met het uit de handen rukken van de tas de diefstal gemakkelijk te maken of om bij betrapping op heterdaad aan zichzelf de vlucht mogelijk te maken en het bezit van het gestolene te verzekeren, 'nu uit de gebezigde bewijsmiddelen blijkt dat (onder meer) [betrokkene 1] de diefstal van te voren met [de verdachte] heeft gepland', geldt het volgende:

De klacht steunt blijkens de toelichting op de opvatting dat het oogmerk om door middel van (bedreiging met) geweld de diefstal voor te bereiden of te vergemakkelijken of het bezit van het gestolene te verzekeren ontbreekt, indien degene van wie het aan een ander toebehorende goed met geweld of bedreiging met geweld werd afgenomen, de diefstal mede heeft beraamd en bij de uitvoering daarvan een rol heeft gespeeld. Die opvatting kan niet als juist worden aanvaard. Het hier bedoelde oogmerk is aanwezig indien het handelen van de verdachte, naar hij moet hebben beseft, als noodzakelijk en dus door hem gewild gevolg met zich bracht dat de diefstal werd voorbereid of vergemakkelijkt of dat het bezit van het gestolene werd verzekerd.

Dat [betrokkene 1] als degene die de tas droeg en uit wier handen de tas is gerukt zich mogelijk niet bedreigd of aangevallen heeft gevoeld, doet daaraan niet af.

Voor zover het middel de klacht bevat dat uit de inhoud van de door het Hof gebezigde bewijsmiddelen niet kan volgen dat, zoals is bewezenverklaard, de verdachte bij het tegen [betrokkene 2] uitgeoefende geweld het oogmerk had om de diefstal gemakkelijk te maken of om bij betrapting op heterdaad aan zichzelf de vlucht mogelijk te maken en het bezit van het gestolene te verzekeren, kan deze klacht niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gezien artikel 81, eerste lid, RO geen nadere motivering nu het middel in zoverre niet noopt tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling. De uitspraak van de Hoge Raad luidt:

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6, eerste lid, EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van 20 maanden. Nu het middel niet tot cassatie kan leiden, terwijl de Hoge Raad geen andere dan de hiervoor onder 3 genoemde grond aanwezig oordeelt waarop de bestreden uitspraak ambtshalve zou behoren te worden vernietigd, brengt hetgeen hiervoor is overwogen mee dat als volgt moet worden beslist. De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze 19 maanden belooft en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-07-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:94

Zaaknummer: 11/02147

Wetsartikelen: 312 Sr

RECHTSPRAAK

Het ter terechtzitting gedane verzoek tot het horen van de getuige X is een verzoek tot het horen van getuigen als bedoeld in artikel 315 in verband met artikel 328 Sv, zodat een uitdrukkelijke beslissing op dit verzoek was vereist. Het proces verbaal van de terechtzitting in hoger beroep noch het bestreden arrest houdt een beslissing in op het verzoek tot het horen van X als getuige. Dat verzuim heeft ex artikel 330 in verband met artikel 415 Sv nietigheid tot gevolg.

Het eerste voorgestelde middel klaagt dat het Hof heeft verzuimd te beslissen op het ter terechtzitting gedane verzoek tot het horen van [betrokkene 1] als getuige.

De Hoge Raad overweegt als volgt: Het gedane verzoek is een verzoek tot het horen van getuigen als bedoeld in artikel 315 in verbinding met artikel 328 Sv, zodat een uitdrukkelijke beslissing op dit verzoek was vereist. In weerwil van de door de Voorzitter ter terechtzitting van 31 januari 2012 kennelijk gedane mededeling, houdt noch het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep noch het bestreden arrest een beslissing in op het verzoek tot het horen van [betrokkene 1] als getuige. Dat verzuim heeft ingevolge artikel 330 in verbinding met artikel 415 Sv nietigheid tot gevolg. Het middel is terecht voorgesteld.

Het tweede voorgestelde middel klaagt dat het Hof het ter terechtzitting gedane verzoek tot het horen van [betrokkene 2] als getuige op ontoereikende gronden heeft afgewezen.

De Hoge Raad overweegt als volgt: Nu het ter terechtzitting gedane verzoek om [betrokkene 2] als getuige te horen erop was gegrond dat deze persoon in het opsporingsonderzoek met stelligheid heeft verklaard aan welke gelaatskenmerken hij de in zijn verklaring bedoelde persoon heeft herkend, is zonder nadere motivering, die ontbreekt, niet begrijpelijk dat het Hof heeft geoordeeld dat deze verklaring in zoverre als een "gemankeerde waarneming" moet worden aangemerkt en voor het overige aan het bewijs kan bijdragen. Het middel slaagt. De uitspraak van de Hoge Raad: luidt:

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak doch uitsluitend wat betreft de beslissingen

ter zake van het onder 2 tenlastegelegde en de strafoplegging en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-06-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:71

Zaaknummer: 12/04399

Wetsartikelen: 315 Sv, 328 Sv, 330 Sv en 415 Sv

RECHTSPRAAK

Het Hof had, bij gebreke aan initiatief van de verdachte ter bestrijding van de juistheid van de door de advocaat afgelegde verklaring dat hij door de verdachte bepaaldelijk gevolmachtigd was tot het instellen van een rechtsmiddel, geen onderzoek mogen doen naar de juistheid van de verklaring van de advocaat dat hij door verdachte bepaaldelijk was gevolmachtigd tot het instellen van beroep.

Het voorgestelde middel richt zich tegen het oordeel van het Hof dat de verdachte niet-ontvankelijk moet worden verklaard in zijn hoger beroep.

De Hoge Raad overweegt: Blijkens artikel 450, eerste lid, Sv kan het aanwenden van de daar bedoelde rechtsmiddelen geschieden door een advocaat indien deze verklaart daartoe door degene die het middel aanwendt, bepaaldelijk te zijn gevolmachtigd. Met deze regeling verdraagt zich niet dat de rechter ambtshalve of op vordering van het openbaar ministerie een onderzoek instelt omtrent de vraag of de advocaat die verklaring naar waarheid heeft afgelegd. Aan de verdachte kan echter niet het recht worden ontzegd om het initiatief te nemen ter bestrijding van de juistheid van de door de advocaat afgelegde verklaring dat hij door hem, verdachte, bepaaldelijk was gevolmachtigd tot het instellen van een rechtsmiddel. Bij gebreke van een regeling in het Wetboek van Strafvordering tot ontkentenis van door een advocaat gedane gerechtelijke verrichtingen, dient dat initiatief te worden genomen vóór of bij de aanvang van het onderzoek ter terechtzitting in hogere instantie waar de zaak zal worden behandeld, waarna de rechter zal dienen te beslissen omtrent het aldus gerezen geschil over de ontvankelijkheid van de voorziening (vgl. HR 4 december 2001, LJN AD5208). Uit hetgeen onder 2.2 is weergegeven blijkt niet van een zodanig initiatief. Het Hof had dus geen onderzoek mogen doen naar de juistheid van de verklaring van de advocaat dat hij door de verdachte bepaaldelijk was gevolmachtigd tot het instellen van hoger beroep tegen het vonnis van de Kinderrechter. Hetgeen hiervoor is overwogen, brengt mee dat de bestreden uitspraak niet in stand kan blijven en als volgt moet worden beslist.

De uitspraak van de Hoge Raad luidt:

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

De A-G concludeert:

Het cassatieberoep richt zich tegen een uitspraak van het Gerechtshof te Amsterdam van 26 juli 2012. Namens verzoeker is tijdig een schriftuur houdende één middel van cassatie ingezonden. Het middel keert zich tevergeefs tegen het oordeel van het Hof dat het hoger beroep van verzoeker niet-ontvankelijk is, nu de desbetreffende motivering van het Hof ondeugdelijk noch onjuist is. Dat brengt mee dat het middel klaarblijkelijk niet tot cassatie kan leiden. Op grond van het voorgaande stel ik mij op het standpunt dat het cassatieberoep met toepassing van artikel 80a RO niet-ontvankelijk kan worden verklaard.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-06-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:70

Zaaknummer: 12/03805 J

Wetsartikelen: 450 lid 1 Sv

RECHTSPRAAK

De aanvraag tot herziening kan niet worden ontvangen nu deze steunt op dezelfde gronden die in een eerdere aanvraag (HR 30 oktober 2012, LJN BY1572) ongenoegzaam zijn geoordeeld.

De Hoge Raad als volgt: Bij arrest van de Hoge Raad van 30 oktober 2012, LJN BY1572 is een eerdere aanvraag tot herziening van het arrest van het Hof niet-ontvankelijk verklaard. Nu de aanvraag steunt op dezelfde gronden die in deze beslissing ongenoegzaam zijn geoordeeld, kan zij niet worden ontvangen.

de uitspraak van de Hoge Raad luidt:

De Hoge Raad verklaart de aanvraag tot herziening niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-06-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:75

Zaaknummer:

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Het Hof heeft zijn oordeel dat de voorbedachte raad bewezen kan worden verklaard niet toereikend gemotiveerd, in het bijzonder in aanmerking genomen de nauwe samenhang tussen de handelingen die het Hof heeft aangemerkt als 'van elkaar te onderscheiden handelingen', en hetgeen het Hof heeft overwogen over het tijdsverloop dat gemoeid is geweest met dat door het Hof bedoelde 'geheel van handelen', waarbij de verdachte 'tijd heeft gehad zich te beraden op het besluit om X van het leven te beroven'.

Het voorgestelde middel klaagt dat de bewezenverklaring in de zaak met parketnummer 02/810522-09 niet naar de eis der wet met redenen is omkleed, omdat de bewezenverklaarde 'voorbedachte raad' niet uit 's Hofs bewijsvoering kan worden afgeleid.

De Hoge Raad overweegt: Het Hof heeft zijn oordeel dat de voorbedachte raad bewezen kan worden verklaard niet toereikend gemotiveerd, in het bijzonder in aanmerking genomen de nauwe samenhang tussen de handelingen die het Hof heeft aangemerkt als 'van elkaar te onderscheiden handelingen', en hetgeen het Hof heeft overwogen over het tijdsverloop dat gemoeid is geweest met dat door het Hof bedoelde 'geheel van handelen', waarbij de verdachte 'tijd heeft gehad zich te beraden op het besluit om [slachtoffer 1] van het leven te beroven'. Het middel slaagt.

De uitspraak van de Hoge Raad luidt:

Nu de Hoge Raad geen grond aanwezig oordeelt waarop de bestreden uitspraak ambtshalve zou behoren te worden vernietigd, brengt hetgeen hiervoor is overwogen mee dat als volgt moet worden beslist. De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het in de zaak met parketnummer 02/810522-09 tenlastegelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-06-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:72

Zaaknummer:

Wetsartikelen: 300 Sr

RECHTSPRAAK

Artikel 21, aanhef en onder a, RVV 1990 bevat het tot de bestuurder van een motorvoertuig gerichte verbod om met dat motorvoertuig als zodanig aangeduide maximumsnelheden te overschrijden. Artikel 181, eerste lid, WVV 1994 richt zich tot de eigenaar of houder van een motorrijtuig en verplicht hem ervoor zorg te dragen dat met dat motorrijtuig geen overtredingen van verkeersvoorschriften worden begaan welke bij gebreke van een bekende dader onbestraft blijven. Zowel het verschil in de juridische aard van de aan de verdachte verweten feiten als het verschil tussen de omschreven gedragingen is dermate groot dat geen sprake kan zijn van 'hetzelfde' feit in de zin van artikel 68 Sr.

Het voorgestelde middel klaagt over de toewijzing door het Hof van de vordering tot wijziging van de tenlastelegging.

De Hoge Raad overweegt: Bij de beoordeling van de vraag of sprake is van 'hetzelfde feit', dient de rechter in de situatie waarop artikel 313 Sv ziet de in de tenlastelegging en de in de vordering tot wijziging van de tenlastelegging omschreven verwijten te vergelijken. Bij die toetsing dienen de volgende gegevens als relevante vergelijkingsfactoren te worden betrokken:

(A) De juridische aard van de feiten.

Indien de tenlastegelegde feiten niet onder dezelfde delictomschrijving vallen, kan de mate van verschil tussen de strafbare feiten van belang zijn, in het bijzonder wat betreft

(i) de rechtsgoederen ter bescherming waarvan de onderscheidene delictomschrijvingen strekken, en

(ii) de strafmaxima die op de onderscheiden feiten zijn gesteld, in welke strafmaxima onder meer tot uitdrukking komt de aard van het verwijt en de kwalificatie als misdrijf dan wel overtreding.

(B) De gedraging van de verdachte.

Indien de tenlastelegging en de vordering tot wijziging daarvan niet dezelfde gedraging beschrijven, kan de mate van verschil tussen de gedragingen van belang zijn, zowel wat betreft de aard en de kennelijke strekking van de gedragingen als wat betreft de tijd waarop, de plaats waar en de omstandigheden waaronder zij zijn verricht.

Uit de bewoordingen van het begrip 'hetzelfde feit' vloeit reeds voort dat de beantwoording van de vraag wat daaronder moet worden verstaan, mede wordt bepaald door de omstandigheden van het geval. Vuistregel is nochtans dat een aanzienlijk verschil in de juridische aard van de feiten en/of in de gedragingen tot de slotsom kan leiden dat geen sprake is van 'hetzelfde feit' in de zin van artikel 68 Sr. (Vgl. HR 1 februari 2011, LJN BM9102, NJ 2011/394). Artikel 21, aanhef en onder a, RVV 1990 bevat het tot de bestuurder van een motorvoertuig gerichte verbod om met dat motorvoertuig als zodanig aangeduide maximumsnelheden te overschrijden. Artikel 181, eerste lid, WVV 1994 richt zich tot de eigenaar of houder van een motorrijtuig en verplicht hem ervoor zorg te dragen dat met dat motorrijtuig geen overtredingen van verkeersvoorschriften worden begaan welke bij gebreke van een bekende dader onbestraft blijven. Gelet hierop is zowel het verschil in de juridische aard van de aan de verdachte verweten feiten als het verschil tussen de omschreven gedragingen dermate groot dat geen sprake kan zijn van 'hetzelfde' feit in de zin van artikel 68 Sr. Een andere opvatting zou onvoldoende recht doen aan de regeling van de bijzondere excepties in het tweede en derde lid van artikel 181 WVV 1994 indien het in het eerste lid omschreven feit eerst bij de behandeling van de tenlastegelegde verkeersovertreding ter terechtzitting in eerste aanleg of in hoger beroep op de wijze als voorzien in artikel 313 Sv alsnog aan de tenlastelegging zou worden toegevoegd. Het middel is terecht voorgesteld.

De uitspraak van de Hoge Raad luidt:

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-06-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:69

Zaaknummer: 12/03673

Wetsartikelen: 313 Sv, 68 Sr, 21 aanhef en onder a RVV 1990 en 181 lid 1 WVV 1994

RECHTSPRAAK

Nu de Wet van 23 juli 1923, Stb. 357 een uitputtende regeling geeft voor de erkenning van gewetensbezwaren, is geen plaats voor andere gewetensbezwaren als strafuitsluitingsgrond, zoals de Hoge Raad nadien, aangaande de Wet Gewetensbezwaren Militaire Dienst (Stb. 1962, 370) en in overeenstemming met eerdere rechtspraak aangaande wettelijke ontheffingsmogelijkheden in verband met gewetensbezwaren, heeft beslist, HR NJ 1989/109.

De Hoge Raad overweegt als volgt: Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens het eerste lid aanhef en onder c van artikel 457 Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling. De aanvraag berust op de stelling dat het ernstige vermoeden bestaat dat, indien de rechter die de veroordelende uitspraak heeft gewezen in volle omvang bekend was geweest met nieuwe historische gegevens over de aard van het Nederlandse militaire ingrijpen in het voormalige Nederlands-Indië die in de loop der jaren zijn bekend geworden en met de thans daaraan ontleende wetenschappelijke en maatschappelijke inzichten, hij wegens het bestaan van ernstige (politieke) gewetensbezwaren, een strafuitsluitingsgrond zou hebben aangenomen en de aanvrager zou hebben ontslagen van alle rechtsvervolging. De aanvraag steunt tevens op de stelling dat het ernstige vermoeden bestaat dat het Openbaar Ministerie in de vervolging niet-ontvankelijk zou zijn verklaard. Tijdens de mondelinge toelichting hebben de raadslieden van de aanvrager de aanvraag in zoverre ingetrokken. Uit de ten tijde van de berechting van de aanvrager van kracht zijnde Wet van 23 juli 1923, Stb. 357, betreffende dienstweigering, die een uitputtende regeling geeft voor de erkenning van gewetensbezwaren, moet worden afgeleid dat de wetgever destijds slechts heeft willen weten van gewetensbezwaren van de militair die voortvloeien uit 'zijn overtuiging dat hij den evenmensch niet mag doden'. Dat brengt mee dat dan geen plaats meer is voor andere

gewetensbezwaren als strafuitsluitingsgrond, zoals de Hoge Raad nadien, aangaande de Wet Gewetensbezwaren Militaire Dienst (Stb. 1962, 370) en in overeenstemming met eerdere rechtspraak aangaande wettelijke ontheffingsmogelijkheden in verband met gewetensbezwaren, heeft beslist bij arrest van 9 februari 1988, LJN AC0740, NJ 1989/109.

Datum uitspraak:

Zaaknummer:

RECHTSPRAAK

Niet-ontvankelijkverklaring verdachte in hoger beroep op rolzitting. Op gronden die zijn vermeld in de conclusie van de AG is het middel terecht voorgesteld.

Het voorgestelde middel klaagt dat het Hof de verdachte ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard in het hoger beroep.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de Advocaat-Generaal onder 3.6 is het middel terecht voorgesteld.

De uitspraak van de Hoge Raad luidt: De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

De A-G concludeert: Net als in HR 17 april 2012, LJN BV9223 geldt hier het volgende. De in 3.3 weergegeven begeleidende brief houdt onder meer in dat op de 'rolzitting' de voordracht van de zaak achterwege blijft en geen inhoudelijke behandeling van de zaak plaatsvindt, en dat de aanwezigheid van de raadsman en de verdachte op de rolzitting in beginsel niet noodzakelijk is. Die brief kan bezwaarlijk anders worden verstaan dan als inhoudende de mededeling aan de raadsman van de verdachte dat de strafzaak in ieder geval op een latere terechtzitting verder - en dan voor de eerste maal inhoudelijk - zal worden behandeld. Het Hof heeft op de voor die 'rolzitting' bepaalde datum, waarop de verdachte en zijn raadsman niet zijn verschenen, de verdachte niet-ontvankelijk verklaard in zijn hoger beroep en zijn beslissing mede gegrond op de omstandigheid dat de verdachte op die terechtzitting niet mondeling zijn bezwaren tegen het vonnis heeft opgegeven. Dat oordeel is onbegrijpelijk, nu het Hof eraan heeft voorbijgezien dat de mededeling dat op een nadere terechtzitting de inhoudelijke behandeling van de zaak zal volgen, meebrengt dat eerst op die nadere terechtzitting de zaak door de Advocaat-Generaal zal worden voorgedragen en de verdachte alsdan op de voet van artikel 416, eerste lid, Sv de gelegenheid zal hebben zijn bezwaren tegen het vonnis op te geven.

Dat oordeel is bovendien onjuist, indien het Hof ervan is uitgegaan dat artikel 416, tweede lid,

Sv, waarnaar in die brief wordt verwezen ('indien er geen grieven zijn ingediend, kan het hof in voorkomende gevallen gebruikmaken van de bevoegdheid van artikel 416 lid 2 Sv'), het bepaalde in het eerste lid van artikel 416 Sv opzij kan zetten. Voor zover het middel daarover klaagt, is het terecht voorgesteld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-06-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:9

Zaaknummer: 11/03441

Wetsartikelen: 416 Sv

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt HR LJN BP2709. Het stond het Hof vrij om geen toepassing te geven aan artikel 416 lid 2 Sv op grond dat het Hof niet uitsloot dat het ten aanzien van verdachte tot een andere beslissing zou komen dan de Rechtbank. In het midden kan blijven of HR LJN ZC9463 steun biedt aan het bestaan van een algemene regel voor zaken waarop de Wet stroomlijnen hoger beroep nog niet van toepassing was, inhoudende dat verdachte en OvJ ook nadat de zaak is uitgeroepen bevoegd zijn het hoger beroep in te trekken, mits de inhoudelijke behandeling van de zaak nog niet is aangevangen, nu na de invoering van die wet aan een dergelijke voorziening geen behoefte meer bestaat.

Het voorgestelde middel behelst de klacht dat het Hof de verdachte ten onrechte ontvankelijk heeft geacht in het door hem ingestelde hoger beroep, omdat hij dat voorafgaand aan de inhoudelijke behandeling van de zaak heeft ingetrokken.

In het licht van de overwegingen en gelet op de omstandigheid dat in de onderhavige zaak de behandeling in hoger beroep een aanvang heeft genomen ter terechtzitting van 19 mei 2011 waar de zaak voor het eerst in hoger beroep is behandeld, geeft het in het middel bestreden oordeel van het Hof niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is het niet onbegrijpelijk. Het stond het Hof vrij geen toepassing te geven aan zijn bevoegdheid het door de verdachte ingestelde hoger beroep op de voet van artikel 416, tweede lid, Sv niet-ontvankelijk te verklaren op de grond dat het Hof niet uitsloot dat het ten aanzien van de verdachte tot een andere beslissing zou komen dan de Rechtbank.

In de toelichting op het middel wordt met een beroep op HR 19 oktober 1993, LJN ZC9463, NJ 1994/69 betoogd dat - in afwijking van het wettelijk systeem - moet worden aangenomen dat de verdachte en de officier van justitie ook nadat de zaak is uitgeroepen, bevoegd zijn het hoger beroep in te trekken, mits de inhoudelijke behandeling van de zaak nog niet is aangevangen.

In het midden kan blijven of genoemd arrest steun biedt aan het bestaan van een zo algemene regel voor zaken waarop de Wet stroomlijnen hoger beroep nog niet van toepassing is, nu moet worden vastgesteld dat na invoering van die wet aan een voorziening als in het speciale geval van dat arrest getroffen, geen behoefte meer bestaat. Zoals in het hiervoor onder 2.3 aangehaalde arrest van 28 juni 2011 onder 2.4.4 is overwogen, biedt thans artikel 416 Sv de appelrechter de mogelijkheid om in geval een wens tot 'intrekking' van het hoger beroep wordt geuit na aanvang van de behandeling in hoger beroep, de niet-ontvankelijkheid van het hoger beroep uit te spreken. Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-06-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:15

Zaaknummer: 12/03531

Wetsartikelen: 416 lid 2 Sv

RECHTSPRAAK

Falende klachten met betrekking tot de motivering van de bewezenverklaring en het gebruik voor het bewijs van een verklaring van een getuige en een relaas van verbalisanten bevattende een ontoelaatbare gissing. Conclusie AG: anders.

Overwegingen Hoge Raad zijn als volgt: Het is niet onbegrijpelijk dat het Hof op grond van de gebezigde bewijsmiddelen voorkomende, feiten en omstandigheden, in onderling verband en samenhang beschouwd, heeft geoordeeld dat de verdachte als dader bij het bewezenverklaarde feit betrokken is geweest.

Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat het Hof aan de tot bewijs gebezigde, bij de Rechter-Commissaris afgelegde verklaring van de grootmoeder van de verdachte klaarblijkelijk deze betekenis heeft toegekend dat bij haar, toen zij werd geconfronteerd met de aanwezigheid van bankbiljetten en rolletjes muntgeld in haar wasmand, aanstonds de overtuiging heeft postgevat dat het geld daar door de verdachte, die regelmatig in haar woning kwam, was achtergelaten, terwijl het Hof heeft geoordeeld dat de getuige terecht tot deze gevolgtrekking is gekomen zodat die vereenzelvigd kan worden met een door het Hof gemaakte gevolgtrekking. Ook in zoverre is het oordeel van het Hof, gelet op de overige bewijsmiddelen, niet onbegrijpelijk (vgl. HR 12 januari 1999, LJN ZD1326, NJ 1999/247).

In verdergaande mate kan dat aan het Hof als feitenrechter voorbehouden oordeel in cassatie niet worden onderzocht. Daar voor de strafbaarheid of ernst van het feit geen verschil maakt of bij het bewezenverklaarde feit nu precies of ongeveer een bedrag van € 35.000 is weggenomen, heeft de verdachte geen belang bij zijn klacht dat het als bewijsmiddel 1 tot bewijs gebezigde proces-verbaal - het enige bewijsmiddel waarin een aanduiding is te vinden van het totale bij de overval weggenomen geldbedrag - is vermeld dat er 'ongeveer € 35.000' is buitgemaakt.

Ook voor het overige kunnen de middelen niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gelet op artikel 81, eerste lid, RO, geen nadere motivering nu de middelen in zoverre niet nopen tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling.

De uitspraak van de Hoge Raad luidt: De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze twee jaren en vier maanden belooft en verwerpt het beroep voor het overige.

De A-G concludeert: Dat er sterke aanwijzingen zijn dat verzoeker op die 10e december 2009 één van de overvallers op het C1000 filiaal in Millingen aan de Rijn was, is zeker verdedigbaar. Maar kon het Hof op grond van de inhoud en de onderlinge samenhang van het door hem geselecteerde bewijsmateriaal tot een bewezenverklaring komen? Zo al aangenomen kan worden dat sprake is geweest van het 'afleggen' door verzoeker en anderen op de bedoelde locatie, dan zal dit op woensdag 2 december 2009 zijn geweest. Met deze datum komt niet overeen de verklaring van de C1000-medewerkster [betrokkene 5] voor zover deze heeft verklaard de week daarvoor – 'ook op een donderdagochtend' en ook rond 06.30 uur – de door haar omschreven man zag staan. Voor zover het Hof het aannemelijk acht dat deze getuige zich heeft vergist in de datum dan wel dat de verkenning op meer dagen heeft plaatsgevonden, meen ik dat voor die aannemelijkheid geen steun is te vinden in het bewijsmateriaal (noch in de overige processtukken).² Verder kan uit de bewijsmiddelen niet rechtstreeks blijken dat het afleggen betrekking had op de overval op de C1000 op 10 december 2009 in Millingen aan de Rijn. Waarom zou het afleggen niet in verband kunnen staan met bijvoorbeeld de poging tot overval op de COOP in Nijmegen op 22 december 2009? Ook bij deze poging was immers sprake van twee brommers, waaronder een Tomos. En zelfs als zou aangenomen kunnen worden dat deze brommers ook betrokken waren bij de C1000-overval op 10 december 2009, en dat [betrokkene 9] juist deze twee brommers zag rijden, dan nog volgt hieruit niet – ook niet in verband en samenhang met de overige bewijsmiddelen – dat verzoeker één van de overvallers was.

Tegengeworpen kan worden dat toch in de wasmand van de oma van verzoeker een uit biljetten en muntrolletjes bestaand geldbedrag is gevonden, en dat wijst op een voltooide overval, zodat de poging tot overval op 2 december 2009 kan worden uitgesloten. Het probleem is echter dat de gebezigde bewijsmiddelen het in de wasmand aangetroffen geldbedrag niet herleiden tot de overval op de C1000 op 10 december 2009. De vraag is zelfs of uit die bewijsmiddelen kan worden afgeleid dat dit geldbedrag van verzoeker is dan wel daar door hem is verstopt. In dat verband is enkel als bewijsmiddel (22) de bij de Rechter-Commissaris afgelegde verklaring van verzoekers oma opgenomen. Deze houdt, als gezegd, slechts in dat haar kleinzoon, verzoeker, de zakken met geld daar misschien heeft neergelegd, dat haar kleinzoon gewend is bij haar te komen en dat zij heeft gedacht dat haar kleinzoon het geld neergelegd zou kunnen hebben. Haar verklaring behelst wat het geld betreft niet een mededeling van feiten en omstandigheden die zij zelf heeft waargenomen of ondervonden (in de zin van artikel 342, eerste lid, Sv), maar slechts een gissing omtrent degene die de zakken

met geld in haar wasmand heeft gelegd. Het behoeft geen betoog dat een gissing niet bruikbaar is voor het bewijs.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-06-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:4

Zaaknummer: 11/02159

Wetsartikelen: 342 lid 1 Sv

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad stelt dat een in artikel 23 WED gegeven opsporingsbevoegdheid niet beperkt is tot de bijzondere plaatsen waar een in die wet bedoeld voorschrift niet vermoedelijk niet wordt nageleefd, doch het belang van de opsporing meebrengt dat bij aanwijzingen dat zo een voorschrift niet wordt nageleefd ook moet kunnen worden vastgesteld waar zich een overtreding voordoet.

Het Hof heeft het in het middel bedoelde verweer als volgt samengevat en verworpen:

'De raadsman heeft betoogd dat het bewijs onrechtmatig is verkregen, nu uit het procesdossier niet blijkt dat er een verdenking of een aanwijzing was voor enig misdrijf of enige overtreding, op grond waarvan de verbalisanten ter opsporing gerechtigd waren aan boord van de tankduwbak te gaan. Op grond hiervan heeft de raadsman verzocht om bewijsuitsluiting.

Het Hof overweegt te dien aanzien als volgt. Uit het proces-verbaal van overtreding d.d. 22 augustus 2008 blijkt dat naar aanleiding van de aanwijzing dat ten aanzien van het vervoer van gevaarlijke stoffen over het water in de Rotterdamse haven de regelgeving krachtens de Wet vervoer gevaarlijke stoffen sinds 2006 niet voldoende zou worden nageleefd, de opsporingsambtenaren op 28 juli 2008 aan boord zijn gegaan van de tankduwbak [A] die op dat moment werd beladen.

Op grond van het vorenstaande is het hof van oordeel dat waar er aanwijzingen waren dat bedoelde economische voorschriften niet werden nageleefd het belang van de opsporing meebrengt dat wordt nagegaan waar zich in concreto een overtreding voordoet, en dat op grond daarvan de opsporingsambtenaren gerechtigd waren de '[A]' te betreden. Het verweer wordt dan ook verworpen.'

In het licht van de zojuist genoemde wettelijke bepaling moeten de weergegeven overwegingen van het Hof aldus worden verstaan dat de verbalisanten, mede gelet op de hun bekende omstandigheid dat in het Rotterdamse havengebied bij het vervoer van gevaarlijke stoffen de toepasselijke regelgeving niet voldoende werd nageleefd, aan artikel 23 WED de bevoegdheid ontleenden op de tankduwbak [A] een onderzoek in te stellen, aangezien de

toepassing van de in deze bepaling gegeven opsporingsbevoegdheid niet beperkt is tot de bijzondere plaatsen waar een in die wet bedoeld voorschrift vermoedelijk niet wordt nageleefd, doch het belang van de opsporing meebrengt dat bij aanwijzingen dat zo een voorschrift niet wordt nageleefd, ook vastgesteld moet kunnen worden waar zich een overtreding van dat voorschrift voordoet (vgl. HR 9 maart 1993, LJN ZC9268, NJ 1993/633).

Het middel, dat van een andere opvatting uitgaat, is dan ook tevergeefs voorgesteld.

De uitspraak van de Hoge Raad luidt:

De Advocaat-Generaal heeft wegens gegrondbevinding van voormeld middel geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak. Hij heeft zich niet uitgelaten over de overige voorgestelde middelen. De Hoge Raad is van oordeel dat hij daartoe alsnog in de gelegenheid behoort te worden gesteld. Met het oog daarop dient de zaak naar de rolzitting te worden verwezen.

De Hoge Raad verwijst de zaak naar de rolzitting van 2 juli 2013 en houdt iedere verdere beslissing aan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-06-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:3

Zaaknummer: 11/01500 E

Wetsartikelen: 23 WED

RECHTSPRAAK

Niet-ontvankelijkverklaring verdachte in hoger beroep; Het Hof heeft mede op de grond dat verdachte geen schriftuur houdende grieven heeft ingediend, verdachte ex artikel 416 lid 2 Sv niet-ontvankelijk verklaard in het hoger beroep De inhoud van de aan de cassatieschriftuur gehechte kopieën biedt evenwel grond voor het ernstige vermoeden dat namens verdachte een schriftuur houdende grieven is ingediend. Op grond hiervan moet in cassatie ervan worden uitgegaan dat een dergelijke schriftuur wel is ingediend.

Het voorgestelde middel komt op tegen de niet-ontvankelijkverklaring door het Hof van de verdachte in zijn hoger beroep.

In het middel wordt gesteld dat namens de verdachte binnen veertien dagen na het instellen van het hoger beroep tegen het vonnis van de Politierechter in de Rechtbank Arnhem van 29 september 2010 door haar raadsman een schriftuur houdende grieven als bedoeld in artikel 410 Sv is ingediend bij de Rechtbank Arnhem. Ter staving van deze stelling zijn aan de cassatieschriftuur kopieën gehecht van:

(i) een schrijven van 13 oktober 2010 van mr. A.J.M. Bommer, gericht aan de strafgriffie van de Rechtbank Arnhem. Dit schrijven houdt - voor zover hier van belang - het volgende in:

'Hierbij deel ik u de grieven mee.

Verdachte is het niet eens met de onvoorwaardelijke gevangenisstraf. Zij acht een voorwaardelijke gevangenisstraf meer passend.

In ieder geval is de opgelegde gevangenisstraf te zwaar.

Tenslotte is ten onrechte een schadevergoeding aan de benadeelde partij toegekend.'

(ii) een 'verzend controle rapport' waaruit kan worden afgeleid dat het onder (i) bedoelde schrijven op 13 oktober 2010 om 21.42 uur per fax is verzonden naar het faxnummer van de

strafgriffie van de Rechtbank Arnhem;

(iii) een journaaloverzicht van het faxapparaat van het kantoor van de raadsman waaruit kan worden afgeleid dat op 13 oktober 2010 om 21.42 uur een faxbericht is verzonden naar het faxnummer van de strafgriffie van de Rechtbank Arnhem met als 'result' de vermelding: 'OK'.

Het Hof heeft mede op de grond dat de verdachte geen schriftuur houdende grieven heeft ingediend, de verdachte op de voet van artikel 416, tweede lid, Sv niet-ontvankelijk verklaard in het hoger beroep. De inhoud van de genoemde stukken biedt evenwel grond voor het ernstige vermoeden dat namens de verdachte een schriftuur houdende grieven is ingediend. Op grond hiervan moet in cassatie ervan worden uitgegaan dat een dergelijke schriftuur wel is ingediend.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-06-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:8

Zaaknummer: 11/02386

Wetsartikelen: 416 lid 2 Sv

RECHTSPRAAK

De bestreden uitspraak houdt in strijd met artikel 353 lid 1 Sv geen beslissing in ten aanzien van inbeslaggenomen voorwerpen. Dit verzuim behoeft evenwel niet tot cassatie te leiden, aangezien de verdachte binnen de in artikel 552a lid 3 Sv gestelde termijn van 3 maanden na de dag waarop de vervolgte zaak tot een einde is gekomen, zich op de voet van artikel 552a lid 1 Sv schriftelijk kan beklagen bij het Hof over het uitblijven van een last tot teruggave van de desbetreffende voorwerpen. (zie HR LJN BX0146, rov. 2.2.3).

Het voorgestelde middel klaagt dat het Hof heeft verzuimd een beslissing te nemen aangaande inbeslaggenomen voorwerpen, te weten een Gilera Runner, een Scooter Piaggio, een laptop en een bedrag aan geld.

De Hoge Raad overweegt: Op de in de conclusie van de Advocaat-Generaal onder 28-30 vermelde gronden moet worden aangenomen dat de in het middel bedoelde voorwerpen met toepassing van artikel 94 Sv zijn inbeslaggenomen, en ten aanzien van die voorwerpen geen last tot teruggave is gegeven.

De bestreden uitspraak houdt in strijd met artikel 353, eerste lid, Sv geen beslissing in ten aanzien van die voorwerpen. Dit verzuim behoeft evenwel niet tot cassatie te leiden, aangezien de verdachte binnen de in artikel 552a, derde lid, Sv gestelde termijn van drie maanden na de dag waarop de vervolgte zaak tot een einde is gekomen, zich op de voet van artikel 552a, eerste lid, Sv schriftelijk kan beklagen bij het Hof over het uitblijven van een last tot teruggave van de desbetreffende voorwerpen (zie HR 11 september 2012, LJN BX0146, rov. 2.2.3).

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

De A-G concludeert: Op de terechtzitting van het Hof heeft de Advocaat-Generaal gevorderd dat het Hof het beroepen vonnis zal bevestigen en is, voor zover hier van belang, namens de verdachte verzocht de inbeslaggenomen goederen volgens de aan de pleitnota aangehechte

lijst te retourneren nu deze van de moeder van de verdachte zouden zijn. Op dit standpunt heeft de Advocaat-Generaal niet gereageerd in zijn repliek.

De beslissing van het Hof omtrent het beslag heeft betrekking op de inbeslaggenomen voorwerpen die staan vermeld op de aan het arrest gehechte beslaglijst. Op deze beslaglijst ontbreken de op de aan de pleitnota gehechte lijst voorkomende Gillera Runner, de scooter Piaggio, een laptop en geldbedragen.

Kennelijk heeft het Hof zich bij zijn beslissing over het beslag geheel en al laten leiden door de beslaglijst. Bij de zich op de voet van artikel 434, eerste lid, Sv aan de Hoge Raad toegezonden stukken bevindt zich het proces-verbaal van kennisgeving van inbeslagneming met nummer 1506/2009/11273, waarnaar in de cassatieschriftuur wordt verwezen. Op deze kennisgeving staan de Gillera Runner (A.13.01.001), de scooter Piaggio IBN-CODE (A.17.02.001), een laptop (A.11.09.001) en diverse geldbedragen (A.07.05.002, A.11.06.001 en A.11.08.001)⁵ vermeld. Uit geen van de processtukken kan worden afgeleid dat ten tijde van de terechtzitting in hoger beroep het beslag op voornoemde voorwerpen en geldbedragen reeds was geëindigd. Uit door mij ten behoeve van deze conclusie ingewonnen inlichtingen blijkt dat bedoelde voorwerpen en geldbedragen zich thans nog onder domeinen bevinden.

Nu het bestreden arrest geen beslissing bevat omtrent voormelde goederen en geldbedragen klaagt het middel daarover terecht. Tot cassatie behoeft dit verzuim echter niet te leiden, nu de verdachte alsnog een klaagschrift als bedoeld in artikel 552a Sv kan indienen.

De middelen falen en kunnen worden afgedaan met de aan artikel 81, eerste lid, RO ontleende motivering. Gronden waarop de Hoge Raad gebruik zou moeten maken van zijn bevoegdheid de bestreden uitspraak ambtshalve te vernietigen, heb ik niet aangetroffen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-06-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:14

Zaaknummer: 12/02242

Wetsartikelen: 353 lid 1 Sv en 552a lid 3 Sv

ANNOTATIE

De beoordeling van hetzelfde feit beoordeeld

mr. J.H.J. Verbaan

1. Inleiding

Van de mogelijkheid tot het vorderen van een wijziging van de tenlastelegging kan sinds 14 september 1995 ook nog in hoger beroep gebruik worden gemaakt. (zie Wet van 14 september 1994, Stb. 441, p.2 onder F.) Dat tot op een later tijdstip de tenlastelegging een vordering tot wijziging kan worden gedaan, brengt niet onmiddellijk met zich dat daarmee ook iedere wijziging is toegelaten. De grondslagleer, het uitgangspunt dat de rechter de vragen van de artikelen 348 en 350 Sv op basis van de tenlastelegging beantwoordt, wordt niet losgelaten. Dat volgt ook uit het tweede lid van de bepaling van artikel 313 Sv waarin is opgenomen dat in geen geval wijzigingen worden toegelaten, als een gevolg waarvan de tenlastelegging niet langer hetzelfde feit in de zin van artikel 68 Sr zou inhouden. De Hoge Raad heeft in een arrest van 1 februari 2011 criteria gegeven, die kunnen dienen als maatstaf voor de beoordeling van de toelaatbaarheid van de vordering tot wijziging (HR 1 februari 2011, LJN BM9102).

2. Beoordelingskader

Het beoordelingskader aan de hand waarvan de vraag of sprake is van hetzelfde feit, in de zin van artikel 313, tweede lid, Sv en artikel 68 Sr, heeft zowel betrekking op het feit dat in de oorspronkelijke tenlastelegging is opgenomen als het feit dat in de vordering tot wijziging van de tenlastelegging is opgenomen. De relevante factoren van het beoordelingskader bestaan uit de juridische aard van de feiten en de gedraging van de verdachte.

Met betrekking tot de juridische aard van de feiten geldt dat, indien het aanvankelijke en gewijzigde feit niet onder dezelfde delictsomschrijving vallen, de mate van verschil tussen de twee feiten van belang is. Dat geldt in het bijzonder voor wat betreft de rechtsgoederen ter bescherming waarvan de onderscheidene delictsomschrijvingen strekken en voor wat betreft de maximumstraf waarmee de onderscheiden strafbare feiten worden bedreigd, waarin onder meer de aard van het verwijt en de kwalificatie als misdrijf dan wel als overtreding tot uitdrukking worden gebracht (HR 1 februari 2011, LJN BM9102, R.O. 2.9.1). Met betrekking tot

de gedraging van de verdachte heeft te gelden dat de mate van verschil tussen de gedragingen van belang zijn. Dat geldt zowel voor wat betreft de aard van de gedraging als de omstandigheden waaronder zij verricht is. De Hoge Raad geeft aan dat uit de bewoordingen van het begrip 'hetzelfde feit' volgt dat de beantwoording van de vraag wat daaronder moet worden verstaan, mede door de omstandigheden van het geval wordt bepaald. Als vuistregel dient te worden genomen dat indien sprake is van een aanzienlijk verschil in de juridische aard van de feiten en/of in de gedragingen niet gesproken kan worden van 'hetzelfde feit' in de zin van artikel 68 Sr.

3. Toepassing van het beoordelingskader in het onderhavige geval

In de aanvankelijke tenlastelegging was het feit dat de verdachte verweten werd – kort gezegd – betrokkenheid bij oplichting tot afgifte van geldbedragen in de periode van 1 mei tot en met 1 augustus 2008 in diverse plaatsen in Nederland. In de vordering tot wijziging betrof het feit, het in dezelfde periode in Eindhoven dan wel Nederland witwassen van geld. De aanvankelijke tenlastelegging is toegesneden op artikel 326 Sr en de vordering tot wijziging richt zich op het bepaalde in de artikelen 420bis en 420quater Sr.

De Hoge Raad acht zowel het verschil in de juridische aard van de aan de verdachte verweten feiten als het verschil tussen de omschreven gedragingen niet zodanig uiteenlopend dat geen sprake kan zijn van 'hetzelfde feit' in de zin van artikel 68 Sr. - In tegenstelling tot wat het samengevatte tekstkopje boven het arrest in de NJ doet geloven.

Die bevinding wordt uitgelegd aan de hand van onder meer de strekking van beide delictomschrijvingen en de verschillen in strafdreiging waarmee de onderscheiden gedragingen worden bedreigd. Met betrekking tot de strekking van beide strafbaarstellingen wordt gesteld dat beide dienen tot onder meer de bescherming van de integriteit van het financieel en economisch verkeer. Ten aanzien van de straffen die op de onderscheiden gedragingen zijn gesteld, een gevangenisstraf van maximaal vier jaren of geldboete van de vijfde categorie voor oplichting (326 Sr) respectievelijk een gevangenisstraf van maximaal vier jaren of geldboete van de vijfde categorie voor witwassen (420bis Sr) of een gevangenisstraf van maximaal een jaar of geldboete van de vijfde categorie voor schuldwitwassen (420quater Sr) merkt de Hoge Raad op dat die slechts in geringe mate uiteenlopen.

Door te beraadslagen en te beslissen op de gewijzigde tenlastelegging en daarmee na te laten om de (tussen)beslissing van de Politierechter in de rechtbank van Den Bosch tot toewijzing van de vordering tot de wijziging te vernietigen, heeft het hof, kennelijk oordelend dat de desbetreffende gedragingen dezelfde geldbedragen betroffen en als één feitencomplex aangemerkt kunnen worden, naar het oordeel van de Raad gehandeld zonder blijk te geven

van een onjuiste opvatting (R.O. 2.4).

De A-G vult in zijn conclusie bij het arrest van het hof Den Bosch hetzelfde beoordelingskader in en maakt op dat de verdachte zijn bankrekeningnummer ter beschikking heeft gesteld aan betrokkene, hij vervolgens geldbedragen, die uit de door betrokkene gepleegde internetoplichtingen afkomstig waren, op zijn rekening ontving en verdachte een deel van deze bedragen voor zichzelf heeft gehouden (Conclusie van de A-G overweging 3.9). Vervolgens komt de A-G met de beoordeling dat de bepaling van artikel 326 Sr het vermogen en het vertrouwen in het handelsverkeer beoogt te beschermen en dat de bepalingen van artikel 420bis en 420quater Sr beogen de integriteit van het financiële en economische verkeer te beschermen door tegen te gaan dat opbrengsten van misdrijven aan het zicht worden onttrokken en daaraan een schijnbaar legale herkomst wordt verschaft.

De A-G stelt vervolgens in zijn conclusie dat oplichting en witwassen een zekere verwantschap vertonen, in die zin dat beide misdrijven bestaan uit het verhullen van de werkelijke aard of bedoeling van het handelen van de verdachte. Zo beschouwd, beschermen beide bepalingen het vertrouwen van waaruit men een ander in het maatschappelijk verkeer tegemoet dient te kunnen treden en beogen beide misleiding te voorkomen. Beide delictomschrijvingen zijn derhalve in de vermogensrechtelijke sfeer te positioneren. De bepalingen zijn immers gericht op het beschermen van het financieel economische (handels)verkeer.

De A-G acht met het oog op de toepasselijke strafdreigingen op de gedragingen, niet dat de juridische aard van de gedragingen uiteenloopt en bovendien, zo vermeldt hij, is de feitelijke gedraging die de verdachte wordt verweten en die in de oorspronkelijke tenlastelegging al duidelijk in het subsidiair ten laste gelegde stond omschreven, onveranderd gebleven. Tegen die achtergrond is volgens de A-G het oordeel van het hof, dat besloten ligt in het bestreden arrest, dat de tenlastelegging door de toelating geen ander feit is gaan behelzen, geen onjuiste rechtsopvatting en niet onbegrijpelijk. Het hof was volgens de A-G ook niet gehouden dat impliciete oordeel nader te motiveren. Dat oordeel steunt mede op het feit dat de verdediging op geen enkel moment in feitelijke aanleg tegen de wijziging van de tenlastelegging heeft geageerd.

4. De facto of de iure benadering

Zowel de Hoge Raad, het hof als de A-G komen met betrekking tot de vordering tot wijziging van de tenlastelegging tot het oordeel dat die wijziging niet meebrengt dat niet meer kan worden gesproken van 'hetzelfde feit', zoals bedoeld in artikel 68 Sr. Met die redenering van de instanties kan worden meegegaan, zeker wanneer het eerder door de Hoge Raad

geformuleerde beoordelingskader wordt ingevuld en indien de omstandigheden van het geval worden meegenomen om de vraag of sprake is van 'hetzelfde feit' te beantwoorden. Die omstandigheden vormen een belangrijk onderdeel vormen van dat beoordelingskader.

Het lijkt er echter wel op dat de factor 'de gedraging van de verdachte' bij het invullen van het beoordelingskader door de genoemde instanties de zwaarstwegende factor is. De andere factor die een rol van belang speelt bij de invulling van het beoordelingskader, de juridische aard van de feiten, wordt door zowel het hof Den Bosch, de A-G als de Hoge Raad zeer ruim geformuleerd. Er bestaat een vrij groot aantal bepalingen in het Wetboek van Strafrecht dat onder de noemer bescherming van de integriteit van het financieel en economisch verkeer kan worden gebracht. Daarbij kan worden gedacht aan onder meer de strafbaarstellingen van artikel 177 en 177a Sr (omkoping ambtenaren), artikel 208 en 209 Sr (namaken en vervalsen geld en opzettelijk uitgeven vals geld, artikel 225 en 227 Sr (valsheid in geschrifte en valse opgave in authentieke akte), artikel 273 Sr (bekendmaking bedrijfsgeheimen), 317 en 318 Sr (afpersing en afdreiging) maar ook het reeds genoemde artikel 326 Sr (bedrog) en artikel 420bis en 420quater Sr (opzettelijk witwassen en schuldwitwassen). Bovendien kunnen ook bepalingen uit Titel XXVI (Benadeelden van schuldeisers of rechthebbenden), Titel XXVIII (Ambtsmisdrijven) of Titel XXX (Begunstig) onder het bereik worden gebracht van bepalingen die de integriteit van het financieel en economisch verkeer beschermen. Het beoordelingskader zoals dat door de Hoge Raad is geformuleerd, voor de beoordeling of een vordering tot wijziging van de tenlastelegging niet als "hetzelfde feit" in de zin van artikel 68 Sr moet worden bestempeld, lijkt in de onderhavige zaak meer een de facto benadering te hebben dan een de iure benadering.

5. Tot slot

In de onderhavige zaak lijkt de Hoge Raad voor de beoordeling van de vraag of de vordering tot wijziging van de tenlastelegging toelaatbaar moet worden geacht, het zwaartepunt meer bij een de facto dan de iure benadering te hebben gelegd. Die benadering kan worden gevolgd zeker wanneer men de overweging in de conclusie van de A-G dat de feitelijke gedraging die verdachte wordt verweten onveranderd is gebleven en in de oorspronkelijke tenlastelegging reeds duidelijk stond omschreven in het subsidiair ten laste gelegde, in ogenschouw neemt. Waarbij bovendien het feit dat de verdediging in feitelijke aanleg op geen enkel moment over de vordering tot wijziging heeft geageerd, opmerking verdient. Daarbij dienen wel twee kanttekeningen te worden geplaatst. Enerzijds moet worden opgepast voor het te zeer de nadruk leggen op de feitelijke gedraging van de verdachte. Die feitelijke gedraging moet immers door de rechter op het onderzoek ter terechtzitting nog worden vastgesteld en bewezen worden verklaard. Anderzijds moet als kanttekening worden geplaatst dat de factor 'juridische aard' bij de beoordeling niet te snel onder één gemeenschappelijke noemer dient te

worden geplaatst omdat daarmee het risico bestaat op doelredeneringen.

Het beoordelingskader zoals dat door de Hoge Raad is geformuleerd biedt terecht een zekere interpretatieruimte als het gaat om de beantwoording van de vraag of een vordering tot wijziging van de tenlastelegging 'hetzelfde feit' als bedoeld in artikel 68 Strafrecht blijft beslaan. Die ruimte is ook nodig om aan de wensen van de juridische praktijk tegemoet te komen. De invulling van de relevante factoren moet echter met een blijvende terughoudendheid blijven geschieden.

RECHTSPRAAK

Is er sprake van hetzelfde feit?

Het middel klaagt dat het Hof ten onrechte heeft nagelaten de (tussen)beslissing te vernietigen van de Politierechter in de Rechtbank te 's-Hertogenbosch tot toewijzing van een tweetal vorderingen tot wijziging van de tenlastelegging, nu door de toegestane vorderingen tot wijziging van de tenlastelegging geen sprake meer is van 'hetzelfde feit' zodat het Hof ten onrechte heeft beraadslaagd en beslist op grondslag van de gewijzigde tenlastelegging.

Ter terechtzitting van de Politierechter in de Rechtbank te 's-Hertogenbosch van 27 april 2009 en vervolgens van 4 december 2009 heeft de Officier van Justitie op de voet van artikel 313 Sv gevorderd dat de tenlastelegging wordt gewijzigd, in die zin dat daaraan - uiteindelijk - meer subsidiair wordt toegevoegd dat: 'hij in de periode van 01 mei 2008 tot en met 01 augustus 2008 te Eindhoven, in elk geval in Nederland, goederen, te weten geld (3000 euro), heeft verworven, voorhanden heeft gehad en heeft overgedragen, terwijl hij ten tijde van het verwerven, voorhanden hebben en overdragen van dat geld wist, dan wel redelijkerwijs moest vermoeden, dat dit geld onmiddellijk of middellijk afkomstig was uit enig misdrijf.'

De Politierechter heeft de vorderingen tot wijziging van de tenlastelegging toegewezen. Het Hof heeft op grondslag van de gewijzigde tenlastelegging beraadslaagd en beslist.

Het middel klaagt dat het Hof ten onrechte heeft nagelaten de (tussen)beslissing te vernietigen van de Politierechter in de Rechtbank te 's-Hertogenbosch tot toewijzing van een tweetal vorderingen tot wijziging van de tenlastelegging, nu door de toegestane vorderingen tot wijziging van de tenlastelegging geen sprake meer is van 'hetzelfde feit' zodat het Hof ten onrechte heeft beraadslaagd en beslist op grondslag van de gewijzigde tenlastelegging.

Bij de beoordeling van de vraag of sprake is van 'hetzelfde feit', dient de rechter in de situatie waarop artikel 313 Sv ziet de in de tenlastelegging en de in de vordering tot wijziging van de tenlastelegging omschreven verwijten te vergelijken. Bij die toetsing dienen de volgende gegevens als relevante vergelijkingsfactoren te worden betrokken:

(A) De juridische aard van de feiten.

Indien de tenlastegelegde feiten niet onder dezelfde delictsomschrijving vallen, kan de mate van verschil tussen de strafbare feiten van belang zijn, in het bijzonder wat betreft

(i) de rechtsgoederen ter bescherming waarvan de onderscheidene delictsomschrijvingen strekken, en

(ii) de strafmaxima die op de onderscheiden feiten zijn gesteld, in welke strafmaxima onder meer tot uitdrukking komt de aard van het verwijt en de kwalificatie als misdrijf dan wel overtreding.

(B) De gedraging van de verdachte.

Indien de tenlastelegging en de vordering tot wijziging daarvan niet dezelfde gedraging beschrijven, kan de mate van verschil tussen de gedragingen van belang zijn, zowel wat betreft de aard en de kennelijke strekking van de gedragingen als wat betreft de tijd waarop, de plaats waar en de omstandigheden waaronder zij zijn verricht.

Uit de bewoordingen van het begrip 'hetzelfde feit' vloeit reeds voort dat de beantwoording van de vraag wat daaronder moet worden verstaan, mede wordt bepaald door de omstandigheden van het geval. Vuistregel is nochtans dat een aanzienlijk verschil in de juridische aard van de feiten en/of in de gedragingen tot de slotsom kan leiden dat geen sprake is van 'hetzelfde feit' in de zin van artikel 68 Sr. (Vgl. HR 1 februari 2011, LJN BM9102, NJ 2011/394).

De aan de verdachte verweten gedraging is - kort gezegd - in de tenlastelegging omschreven als betrokkenheid bij oplichting tot afgifte van geldbedragen, gepleegd in de periode van 1 mei 2008 tot en met 1 augustus 2008 in diverse plaatsen in Nederland, en in de vorderingen tot wijziging van de tenlastelegging als het in dezelfde periode witwassen van geld in Eindhoven dan wel Nederland. De tenlastelegging is toegesneden op artikel 326 Sr en de vorderingen tot wijziging van de tenlastelegging op artikel 420bis/420quater Sr.

Zowel het verschil in de juridische aard van de aan de verdachte verweten feiten als het verschil tussen de omschreven gedragingen loopt niet zodanig uiteen dat geen sprake kan zijn van 'hetzelfde feit' in de zin van artikel 68 Sr.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft het aantal uren te verrichten taakstraf en de duur van de vervangende hechtenis, vermindert het aantal uren taakstraf en de duur van de vervangende hechtenis in die zin dat deze 95 uren, subsidiair 47 dagen hechtenis, bedraagt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-04-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:BZ8645

Zaaknummer: 11/02642

Wetsartikelen: 68 Sr

RECHTSPRAAK

Het opzet van de dader dient gericht te zijn op de ordeverstoring nu opzet als bestanddeel geplaatst is voor het bestanddeel 'de rust verstoort'. Het Hof heeft dat onjuist uitgelegd maar dat hoeft niet tot cassatie te leiden nu dat uit de bewijsmiddelen kan worden afgeleid.

Het Hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring voorts nog het volgende overwogen:

'Voor de bewezenverklaring van artikel 142 van het Wetboek van Strafrecht is vereist dat de rust wordt verstoord door valse alarmkreten of signalen, waarmee de gedachte aan een gevaarlijke of anderszins de gemoederen schokkende gebeurtenis wordt opgewekt. In het onderhavig geval moet derhalve bezien worden of de schreeuw van de verdachte een dusdanige opwekking heeft veroorzaakt en of die alarmkreet opzettelijk is gedaan, waarbij het opzet van de verdachte niet gericht hoeft te zijn op de rustverstoring. (...)

Met de advocaat-generaal en anders dan de rechtbank, acht het hof allereerst wettig en overtuigend bewezen dat de verdachte de rust heeft verstoord door opzettelijk valse alarmkreten te uiten. Daartoe wordt het navolgende overwogen. Op 4 mei 2010, tijdens de Nationale dodenherdenking op de Dam in Amsterdam, op het moment dat de twee minuten stilte in acht werden genomen, slaakte de verdachte - naar uit zijn verklaring kan worden opgemaakt - opzettelijk een duidelijk hoorbare kreet. Hierdoor werd de normale gang van zaken op dat moment verstoord. Verbalisanten en getuigen hebben verklaard dat de verdachte plotseling, terwijl de twee minuten stilte al was begonnen, te midden van de menigte zijn armen spreidde en luidkeels schreeuwde "Ahhhh Ahhhh". Getuigen hebben de schreeuw omschreven als een doodskreet, een ijzingwekkende gil, die door merg en been ging. Er waren op dat moment duizenden mensen ter plaatse aanwezig. Slechts een gering aantal van hen heeft kunnen waarnemen dat de verdachte schreeuwde zonder dat daar een redelijke aanleiding voor was. Voor anderen die dit niet hebben kunnen waarnemen kon de schreeuw de gedachte aan een concrete aanleiding in de zin van (dreigend) gevaar alleszins opwekken. Dat zulks ook feitelijk heeft plaatsgevonden blijkt genoegzaam uit het feit dat (er) mensen zijn gaan gillen en/of hebben geprobeerd weg te komen. Aldus is het hof van oordeel dat het schreeuwen van de verdachte is aan te merken als een opzettelijk valse alarmkreet waardoor

de rust werd verstoord, in de zin van artikel 142 van het Wetboek van Strafrecht.'

Het voorgestelde middel klaagt dat het Hof ten aanzien van feit 2 de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten doordat het een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende termen 'valse alarmkreten' en 'opzettelijk'.

Het Hof heeft ten aanzien van het schreeuwen door de verdachte het volgende vastgesteld:

(i) de verdachte heeft in de twee minuten stilte tijdens de Nationale dodenherdenking op de Dam te Amsterdam luidkeels 'Ahhhh, Ahhhh' geschreeuwd;

(ii) getuigen hebben die schreeuw omschreven als een doodskreet en een ijzingwekkende gil;

(iii) voor de duizenden aanwezigen op de Dam die niet konden waarnemen dat de verdachte zonder redelijke aanleiding schreeuwde, kon de kreet alleszins de gedachte aan (dreigend) gevaar opwekken;

(iv) vervolgens zijn mensen inderdaad gaan gillen en/of hebben zij geprobeerd weg te komen omdat zij gevaar vreesden.

Op grond hiervan heeft het Hof het schreeuwen door de verdachte aangemerkt als een valse alarmkreet. Dit oordeel geeft niet blijk van een onjuiste uitleg van artikel 142, eerste lid, Sr, is niet onbegrijpelijk en kan, verweven als het is met waarderingen van feitelijke aard, in cassatie niet verder worden getoetst. In zoverre faalt het middel.

Het middel is evenwel gegrond voor zover het klaagt over de opvatting van het Hof dat het opzet van de dader niet gericht hoeft te zijn op de rustverstoring. In aanmerking genomen dat in de delictsomschrijving het woord 'opzettelijk' is geplaatst vóór 'de rust verstoort', moet worden aangenomen dat voor een veroordeling ter zake van het misdrijf van artikel 142, eerste lid, Sr is vereist dat de dader opzettelijk de rust heeft verstoord. 's Hofs opvatting geeft dus blijk van een onjuiste uitleg van voormelde bepaling.

Dit behoeft echter niet tot cassatie te leiden nu uit de gebezigde bewijsmiddelen en in het bijzonder de hiervoor onder 2.2 sub 6 weergegeven verklaring van de verdachte moet worden afgeleid dat de verdachte opzettelijk de rust heeft verstoord.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-06-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:12

Zaaknummer: 12/01575

Wetsartikelen: 142 Sr

RECHTSPRAAK

De Officier van Justitie heeft niet kunnen verantwoorden dat belang van de verdachte bij het ontgaan van straf/en of strafrechtelijke maatregelen ter zake van zijn tenlastelegging omschreven gedragingen minder zwaar moeten wegen dan het belang van strafrechtelijke rechtshandhaving. Het hof heeft miskend dat de strafrechter niet vrijstaat om de aan de officier van justitie voorbehouden vervolgingsbeslissing op die wijze ten volle te toetsen.

Het voorgestelde middel klaagt over het oordeel van het Hof dat het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk moet worden verklaard in de vervolging van de verdachte wegens schending van beginselen van behoorlijke procesorde.

Het Hof overweegt: 'In het algemeen is het zo, dat het openbaar ministerie niet ontvankelijk is in de vervolging als het geen recht tot strafvervolging (meer) heeft voor het feit of de feiten zoals ten laste gelegd. Het gaat in casu niet om wettelijke beletselen om dat recht uit te oefenen, maar om de zogenoemde buitenwettelijke beletselen, meer in het bijzonder de beginselen van behoorlijk strafprocesrecht. De grondslag voor de werking van die beginselen is gegeven in de opdracht aan politie en justitie om met inachtneming van proportionaliteit en subsidiariteit te handelen. Het hof zal bij de toetsing van de gedoogproblematiek die speelt in de onderhavige zaak twee beginselen van behoorlijk strafprocesrecht, te weten het vertrouwensbeginsel en het beginsel van redelijke en billijke belangenafweging (het evenredigheidsbeginsel) in relatie tot het gedogen in ogenschouw nemen, alsmede het kenbaarheidsvereiste.

Toetsend aan het vertrouwensbeginsel en het beginsel van de redelijke en billijke afweging komt het hof, gelet op al het overwogene, tot het oordeel dat die beginselen zijn geschonden op zodanige wijze dat geconcludeerd moet worden tot een niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging ter zake van de aan de verdachte ten laste gelegde feiten.'

De Hoge Raad overweegt: Voor zover de hiervoor weergegeven overwegingen van het Hof aldus moeten worden verstaan dat de Officier van Justitie niet heeft kunnen verantwoorden

dat het belang van de verdachte bij het ontgaan van straf en/of strafrechtelijke maatregelen ter zake van zijn in de tenlastelegging omschreven gedragingen minder zwaar moet wegen dan het belang van strafrechtelijke rechtshandhaving, en de Officier van Justitie met name niet aannemelijk heeft gemaakt dat een aanvaardbaar niveau van rechtshandhaving ook door toepassing van uitsluitend bestuursrechtelijke bevoegdheden bereikt had kunnen worden, heeft het Hof miskend dat het de strafrechter niet vrijstaat om de aan de officier van justitie voorbehouden vervolgingsbeslissing op die wijze ten volle te toetsen. In verband met de ontvankelijkheid van de officier van justitie in een strafvervolging dient de strafrechter immers uitsluitend te onderzoeken of zich de hiervoor in bedoelde situatie voordoet dat geen redelijk oordelend lid van het openbaar ministerie tot het instellen of voortzetten van die vervolging had kunnen besluiten.

Indien het Hof het in 2.4.3 overwogene niet heeft miskend, en heeft beoogd tot uitdrukking te brengen dat de vervolgingsbeslissing in de door het Hof vastgestelde omstandigheden blijkt geeft van aperte onevenredigheid, is dat oordeel niet zonder meer begrijpelijk. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat het Hof blijkens die overwegingen aannemelijk heeft geacht dat de vervolging van de verdachte onder meer een groot aantal feiten betreft waarop volgens de Opiumwet straffen van aanzienlijke zwaarte kunnen volgen, en in die overwegingen ook besloten ligt dat de verdachte zich ervan bewust was dat de grenzen waarbinnen die gedragingen ingevolge de daartoe strekkende beschikking zouden worden gedoogd, stelselmatig werden overschreden.

Ten slotte wijst het middel er terecht op dat niet zonder meer begrijpelijk is waarom de door het Hof aannemelijk geachte gang van zaken bepalend zou kunnen zijn voor de ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie in deze vervolging voor zover het de onder 6, 7 en 8 tenlastegelegde feiten betreft, aangezien die feiten – kort gezegd het (met verborgen camera's) wederrechtelijk vervaardigen van afbeeldingen van personen, het gebruiken van radiozendapparaten zonder de daarvoor vereiste vergunning en het voorhanden hebben van een stroomstootwapen – niet aanstonds in verband gebracht kunnen worden met de vermeende tekortkomingen bij het toezicht op de naleving van de gedoogvergunning. Het middel treft doel.

De uitspraak van de Hoge Raad luidt:

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en verwijst de zaak naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-07-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:7

Zaaknummer: 12/01359

Wetsartikelen: 167 Sv

RECHTSPRAAK

Het oordeel van het Hof dat de verdachte door middel van een valse sleutel het geldbedrag heeft weggenomen met het oogmerk van wederrechtelijke toe-eigening kan, mede gelet op de stelling van de verdachte dat met het interimbestuur is afgesproken dat zij tot 31 januari 2005 alle financiële zaken van de motorclub nog zou regelen, waarvan de juistheid door het Hof in het midden is gelaten, kan niet zonder meer uit de bewijsvoering worden afgeleid.

Het Hof heeft het volgende overwogen:

'De door verdachte en haar raadsman, ten aanzien van het onder 2 ten laste gelegde, bepleite vrijspraak wordt weersproken door de bewijsmiddelen, zoals deze later in de eventueel op te maken aanvulling op dit arrest zullen worden opgenomen. Er is geen reden om aan de juistheid en de betrouwbaarheid van die, van de lezing van verdachte afwijkende, bewijsmiddelen te twijfelen. Verdachte mocht, nadat het bestuur van de motorclub per 19 december 2004 was afgetreden en zij daardoor geen penningmeester meer was, in onderling overleg de administratie van de motorclub tot het eind van dat jaar afwickelen. In die rol had verdachte niet het recht, zij was immers geen penningmeester meer, om op 13 januari 2005 nog geld op te nemen van de rekening van de motorclub, wat zij wel heeft gedaan en zonder te onderbouwen waarom of waarvoor zij op die datum nog geld heeft moeten pinnen.' Blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep heeft de raadsman van de verdachte aldaar het woord gevoerd overeenkomstig de aan het proces-verbaal gehechte pleitnota. Deze pleitnota houdt in:

'Tot de afgesproken overdracht op uiterlijk 31 januari 2005 zou [verdachte] op verzoek van de Motorclub haar taken blijven vervullen, omdat vlak voor het einde van 2004 het bestuur aftrad. Het was wel zo praktisch als [verdachte] het jaar zou afsluiten. En dat heeft zij in overleg gedaan. Dat is ook de reden waarom zij op 13 januari 2005 een kasopname ten behoeve van de Motorclub heeft gedaan. Zij was, in overleg, nog steeds bevoegd, tot de overdracht, om te handelen. Het geld is ten goede van de Motorclub gekomen, hoewel [verdachte] nu niet meer kan zeggen wat er precies met het geld is gebeurd. [verdachte] heeft

het geld derhalve niet wederrechtelijk toegeëigend, zodat zij moet worden vrijgesproken.'

De Hoge Raad overweegt: Het oordeel van het Hof dat de verdachte op 13 januari 2005 door middel van een valse sleutel het geldbedrag heeft weggenomen met het oogmerk van wederrechtelijke toe-eigening kan, mede gelet op de stelling van de verdachte dat met het interimbestuur is afgesproken dat zij tot 31 januari 2005 alle financiële zaken van de motorclub nog zou regelen, waarvan de juistheid door het Hof in het midden is gelaten, niet zonder meer uit de bewijsvoering worden afgeleid. Het middel slaagt.

De uitspraak van de Hoge Raad luidt:

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak - voor zover aan zijn oordeel onderworpen en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-07-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:11

Zaaknummer: 11/00354

Wetsartikelen: 310 Sr

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad heeft in HR 6 februari 2007, LJN AY6713, NJ 2008/467 vastgesteld dat de bijzonderheden, zoals in de tenlastelegging feitelijk omschreven, hierin bestaan dat verdachte door het verspreiden van zelf gecreëerde leugenachtige berichten en het in verband daarmee verrichten van aan elkaar tegengestelde transacties heeft getracht de koers van het aandeel Cardio Control in voor hem gunstige zin te beïnvloeden. Nu deze bijzonderheden door verdachte zelf zijn geschapen moet zijn wetenschap daaromtrent worden aangemerkt als wetenschap omtrent zijn eigen voorgenomen effectentransacties. Dergelijke wetenschap is geen voorwetenschap ex artikel 46 (oud) Wte 1995. In deze uitspraak is sprake van een soortgelijk geval.

Het negende voorgestelde middel beoogt kennelijk erover te klagen dat de in de bewezenverklaring van feit 2 bedoelde bekendheid met de onder c, e en f vermelde bijzonderheden niet opleveren 'voorwetenschap' in de zin van artikel 46 Wte 1995 (oud).

Het Hof heeft in zijn in 2.2 weergegeven overwegingen op grond van het voorhanden bewijsmateriaal vastgesteld dat de verdachte met het kennelijk oogmerk 'om de koers te stabiliseren en daarmee te manipuleren' door tussenkomst van [de bank] transacties in aandelen [A] heeft bewerkstelligd met medeverdachte [medeverdachte] en/of [B] BV terwijl hij bekend was met bijzonderheden omtrent de instelling [A] en omtrent de handel in effecten [A], welke hieruit bestaan, kort gezegd, dat de verdachte:

- door zelf bewerkstelligde aankooptransacties een geringe free float van de effecten [A] in stand hield (bijzonderheid c),
- afspraken heeft gemaakt met de medeverdachte wanneer en tegen welke prijs hij aangekochte en/of gehouden effecten [A] zou terugkopen (bijzonderheid e), alsmede

- aankooptransacties heeft bewerkstelligd gedurende gesloten periodes (bijzonderheid f).

Naast de omstandigheid dat het aldus bewezenverklaarde handelen volgens het Hof tot doel had de koers van de effecten te manipuleren, kenmerkt dit geval zich erdoor dat een als marktmanipulatie aan te merken handelen als zodanig nog niet strafbaar was gesteld ten tijde van het bewezenverklaarde handelen (zie voor de huidige strafbaarstelling artikel 5:58, eerste lid, Wet op het financieel toezicht).

Met betrekking tot de vraag of de bewezenverklaarde bekendheid met de hiervoor in 4.2 genoemde bijzonderheden als 'voorwetenschap' in de zin van artikel 46 Wte 1995 (oud) is aan te merken, moet worden vooropgesteld dat de wetgever blijkens de wetsgeschiedenis uitdrukkelijk heeft beoogd het verbod dat ten tijde van het bewezenverklaarde handelen was opgenomen in artikel 46, eerste lid, Wte 1995 (oud), niet te doen uitstrekken tot de effectentransacties die worden verricht of bewerkstelligd met wetenschap die slechts de eigen voorgenomen effectentransacties betreft. Indien sprake is van bijzonderheden die door de verdachte zelf zijn geschapen, moet zijn wetenschap daaromtrent worden aangemerkt als wetenschap omtrent zijn eigen voorgenomen effectentransacties (vgl. HR 6 februari 2007, LJN AY6713, NJ 2008/467).

Het Hof heeft ten aanzien van de onder c en e vermelde bijzonderheden vastgesteld dat het bij de desbetreffende aankooptransacties gaat om wetenschap van de verdachte en de medeverdachte omtrent de eigen (voorgenomen) handel in de effecten [A], welke (gezamenlijke) wetenschap inhield dat door manipulatie de koers van die aandelen hoog werd gehouden. Aldus heeft de verdachte, samen met onder anderen de medeverdachte, deze bijzonderheden zelf geschapen. Dat brengt mee dat de bij de verdachte en de medeverdachte bestaande wetenschap van de onder c en e vermelde bijzonderheden kennis betreft omtrent het uitvoeren van het eigen voornemen bepaalde aankooptransacties te verrichten, en dat deze wetenschap dus niet kan worden aangemerkt als voorwetenschap in de zin van artikel 46 Wte 1995 (oud). De omstandigheid dat de verdachte en de medeverdachte transacties verrichtten met het doel de koers te manipuleren, maakt dat niet anders. Ook de omstandigheid dat, zoals het Hof overweegt, het in dit geval gaat om bijzonderheden die niet door de verdachte alleen zijn geschapen, aangezien hij daarvoor 'de actieve medewerking van anderen', onder wie de medeverdachte en [de bank], nodig had, vormt geen wezenlijk verschil met het geval dat de Hoge Raad had te beoordelen in het zojuist genoemde arrest waarin voormelde opvatting omtrent de reikwijdte van het begrip 'voorwetenschap' in artikel 46 Wte 1995 (oud) is verwoord.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld. De bestreden uitspraak kan niet in stand blijven.

Ook moet ook ten aanzien van de bijzonderheid onder f worden geoordeeld dat het Hof waarnaar de zaak zou moeten worden teruggewezen tot geen andere conclusie kan komen dan dat het onder 2 tenlastegelegde wat betreft deze bijzonderheid niet bewezen kan worden verklaard. Het voorgaande in aanmerking genomen, brengt een doelmatige rechtspleging mee dat de Hoge Raad de zaak in zoverre zelf afdoet. De Hoge Raad zal de verdachte vrijspreken van het hem onder 2 tenlastegelegde feit.

De uitspraak van de Hoge Raad luidt:

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 2 tenlastegelegde en de strafoplegging, spreekt de verdachte vrij van het hem onder 2 tenlastegelegde wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, ten einde ter zake van het onder 1 bewezenverklaarde opnieuw de straf te bepalen.

Datum uitspraak:

Zaaknummer: